

конфлікти, що вирують у їхньому регіоні й точаться іноді роками, а це унеможлиблює їхнє повернення. УВКБ ООН зареєструвало 2015 року майже 41 мільйон внутрішньо переміщених осіб. У Ємені впродовж останнього року 2,5 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами, це приблизно кожен десятий громадянин країни. У Колумбії число таких осіб сягає 6,9 мільйона, у Південному Судані – 1,8 мільйона. На тлі нинішнього конфлікту на Донбасі 1,6 мільйона людей залишили свої домівки, тікаючи від конфлікту, про що свідчать дані українського уряду. 2018 року 51 відсоток усіх біженців складали особи у віці менше 18 років. Неповнолітні біженці, згідно з конвенцією ООН про права дітей та із правилами УВКБ ООН, підпадають під дію особливого захисту. Близько 100 тисяч дітей та підлітків тікають до інших країн та регіонів самі або ж без супроводу своїх батьків. Неповнолітніми біженцями, яких ніхто з дорослих родичів не супроводжує, у Німеччині опікується відомство з захисту неповнолітніх, яке призначає для них законних опікунів.

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців має мандат на захист біженців у всіх країнах світу. Крім того, до його обов'язків також входить стежити за тим, чи дотримуються права біженців та міжнародні угоди, такі як ухвалена в Женеві Конвенція про статус біженців. Очолює УВКБ ООН Верховний комісар ООН у справах біженців. Із 2016 року цю посаду обіймає італієць Філіппо Гранді. Співробітники УВКБ ООН працюють в 120 країнах, а штаб-квартира організації розташована в Женеві.

Література:

1. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від від 08.07.2011 № 3671-VI.

2. Біженець // Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л.М.Герасіна, В.Л.Погрібна, І.О.Поліщук та ін. За ред. М.П.Требіна. Х.: Право, 2015.

Марченко В.А.,

студент 1 курсу ННІ №3 НАВС,

Матчук С.В.,

к.ю.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування
НАВС

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА

Революція Гідності та спричинені нею подальші події в Україні призвели до суттєвих змін в політичному та соціокультурному середовищах українського суспільства. Водночас, внаслідок цілої низки чинників, передусім зовнішньої агресії Російської Федерації проти України, проявилася кричуща неготовність державних структур ефективно реагувати на виклики та діяти в екстремальних умовах суспільного конфлікту, територіальної анексії та окупації частини української території. За такого перебігу подій вітчизняне громадянське суспільство продемонструвало вражаючу здатність до консолідації і мобілізації, зумівши створити дієву мережу громадських ініціатив та об'єднань, які взяли на себе вирішення найбільш гострих та невідкладних проблем, з якими українська спільнота не стикалася від часів здобуття державної незалежності 1991 р.: різнопланова допомога біженцям з окупованих територій, матеріально-технічне забезпечення військових, збір коштів та продовольства, закупівля медичного обладнання та медикаментів для поранених тощо [1, с. 4].

В Україні, благодійна діяльність - добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара [2]. В свою чергу, благодійництво – це суспільне явище, котре полягає у добровільній безкорисливій моральній, матеріальній та організаційній допомозі нужденним, яку фізичні та юридичні особи надають на принципах верховенства права, законності, милосердя, моральності, гуманізму та взаємодопомоги у формі благодійності, меценатства та волонтерства.

Ст. 1 Закону України «Про волонтерську діяльність» визначено, що це - добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. Така діяльність здійснюється за такими напрямками: надання волонтерської допомоги з метою підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, що потребують соціальної реабілітації; здійснення догляду за хворими, особами з інвалідністю, самотніми, людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості

потребують підтримки та допомоги; допомоги громадянам, які постраждали внаслідок надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, у результаті соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам злочинів, біженцям, внутрішньо переміщеним особам; надання допомоги особам, які через свої фізичні або інші вади обмежені в реалізації своїх прав і законних інтересів; проведення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, збереженням культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховання; сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів; надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру; надання волонтерської допомоги Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях; сприяння уповноваженому органу з питань пробації у здійсненні нагляду за засудженими та проведенні з ними соціально-виховної роботи; надання волонтерської допомоги за іншими напрямками, не забороненими законодавством [3].

Волонтерство, вказує О. Проценко, є достатньо розповсюдженою практикою в сучасних суспільствах. В багатьох країнах воно інтегроване практично у всі сфери суспільного життя [4, с. 61]. Ми також підтримуємо точку зору Ю. Кривенко, яка підкреслює, що волонтерська діяльність є основою побудови та розвитку громадянського суспільства. Вона втілює в собі найшляхетніші прагнення людства – прагнення миру, своєї боді, безпеки та справедливості для всіх людей [5, с. 41]. Т. Тарасенко підкреслює, що значущість та важливість цього виду діяльності визначають зміст трансформації світогляду громадян щодо власної ролі в житті суспільства й держави [6, с. 121].

Отже, для України, як і для всього світу, волонтерство є актуальним і важливим з різних причин. По-перше, зважаючи на значний вклад волонтерного сектору в соціально-економічний розвиток країн, в економіці, з'явився навіть новий термін «соціальний капітал», (це є вклад волонтерів в розвиток економіки країни) І таким чином, чим більш розвинений соціальний капітал в суспільстві, тим менше злочинів, міжнародних конфліктів, шкільних прогулів, і знову ж таки ти вищий рівень економічного зростання в країні. Вважається, що соціальний капітал є вагомим важелем в створенні сильного та активного суспільства. По-друге, як свідчить багаторічний досвід використання праці волонтерів, це ефективний спосіб вирішувати складні проблеми окремої людини, суспільства та довкілля, які часто виникають на ґрунті недостатньої турботи про суспільне благо. По-третє, волонтерство приносить у соціальну сферу нові, як правило, творчі та сміливі ідеї щодо вирішення найгостріших і найскладніших проблем. Тому саме завдяки йому безвихідні, на перший погляд, ситуації знаходять своє вирішення. По-четверте, волонтерство – це спосіб, за допомогою якого кожний представник суспільства може брати участь у покращенні якості життя. По-п'яте, це механізм, за допомогою якого люди можуть прямо адресувати свої проблеми тим, хто здатний їх вирішити.

Література:

1. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики : аналіт. доп. – К.: НІСД, 2015. – 36 с.
2. Про благодійність та благодійні організації. Закон України (в ред. 06.11.2016 р.) // Відомості Верховної Ради України – 2013. - № 25. – ст. 252.
3. Про волонтерську діяльність. Закон України (в ред. 31.08.2018 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 42. – ст.. 435.
4. Проценко О. Вологьєрська діяльність як фактор формування соціального капіталу особистості / О. Проценко // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2017. – Т. 38. – с. 61-67.
5. Кривенко Ю.В. Волонтерська діяльність: поняття та ознаки / Ю.В. Кривенко // Часопис цивілістики. – 2015. - № 20. – с. 41-44.
6. Тарасенко Т. Волонтерська діяльність як пріоритет державної молодіжної політики в Україні / Т. Тарасенко // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2016. – вип. 2 (29). – с. 121-129.